

دیدار صدها نفر از اساتید، محققان و پژوهشگران دانشگاهها - 22 مرداد/ 1391

حضرت آیت الله خامنه ای رهبر معظم انقلاب عصر امروز (یکشنبه) در دیدار صدها نفر از اساتید، محققان و پژوهشگران دانشگاهها، جهان را در حال گذر و تحول به سمت يك «ساختار و هندسه جدید سیاسی، اقتصادی و اجتماعی» خواندند و با تبیین جایگاه و نقش آفرینی ویژه ملت ایران در این تحول عظیم تاریخی تأکید کردند: نخبگان کشور از جمله دانشگاهیان می توانند با عمل به وظایف بسیار مهم خود در این برهه بسیار حساس تاریخی، به ارتقای جایگاه ایران در ساختار جدید جهان، کمک تعیین کننده ای کنند.

حضرت آیت الله خامنه ای اوضاع در حال گذر جهان را از لحاظ ظاهری با مرحله تحولات پس از جنگ جهانی اول و دوران پیدایش استعمار اروپا قابل مقایسه دانستند اما تأکید کردند: جهت گیری تغییرات آتی جهان برخلاف دورههای یاد شده، در جهت تبادل قدرت و توانایی های عمومی بخشی از ملتهای جهان با بخشهای دیگر است.

ایشان، در تبیین نشانه ها و شواهد بروز تحولات و تغییرات عمیق جهانی به بیداری اسلامی اشاره کردند و افزودند: احساس هویت و بیداری متکی بر اسلام در میان ملتهای مختلف اسلامی، نشانه بی سابقه ای است که از عمق تحول در ساخت و هندسه آتی جهان، خبر می دهد.

رهبر انقلاب شکست غرب به رهبری آمریکا در تسلط بر منطقه غرب آسیا را نشانه دیگری از «دوران تحول کنونی» برشمردند و افزودند: خیز ناموفق آمریکا برای تسلط بر این منطقه مهم و حساس که در قضیه عراق و افغانستان آشکار شد از دیگر نشانه های تغییرات عمیقی است که جهان با آن روبروست.

حوادث جاری در اروپا و آینده مبهم کشورهای قدرتمند این قاره از دیگر شواهدی بود که رهبر انقلاب برای اثبات حرکت جهان کنونی به سمت يك ساختار جدید، به آن استناد کردند.

ایشان افزودند اوضاع کنونی اروپا که سرانجام آن را به زمین خواهد زد، ناشی از خطاهای تاکتیکی یا راهبردی نیست بلکه ناشی از خطای بنیانی در جهان بینی است.

حضرت آیت الله خامنه ای افول وجهه آمریکا در جهان را چهارمین نشانه ای دانستند که اثبات می کند جهان، در حال گذر به يك وضع جدید است.

ایشان خاطر نشان کردند: آمریکا به عنوان قدرت اول ثروت و علم و فناوری نظامی و غیرنظامی، چندین دهه در میان ملتها دارای وجهه عمومی بسیار خوبی بود اما این کشور امروز نه تنها هیچ وجهه ای ندارد بلکه در افکار عمومی جهان به سمبل زورگویی، ظلم، دخالت در امور ملتها و جنگ افروزی تبدیل شده است.

رهبر انقلاب پس از تشریح نشانه های بروز تحولات عمیق در ساختار و هندسه جهان آتی، به تبیین این واقعیت پرداختند که کشور و ملت ایران در این دوران گذر از جایگاه مهم و حساسی برخوردارند که درک آن، وظایف سنگینی را متوجه ملت، نخبگان و مسئولان می کند.

حضرت آیت الله خامنه ای بیداری نشأت گرفته از انقلاب اسلامی و استواری و استحکام بی نظیر شالوده نظام بر

مبنای اعتقاد، ایمان، عقل و عاطفه را از جمله دلایل جایگاه ویژه ایران در تحولات کنونی جهان خواندند.

ایشان افزودند: علاوه بر این دلایل ثروت و منابع عظیم و خدادادی ایران از جمله منابع انرژی و نیروی انسانی برخوردار از استعداد بالا، به ایران در موقعیت در حال تحول جهان، ویژگی‌های قابل توجهی بخشیده است.

رهبر انقلاب اسلامی در همین زمینه با اشاره به سترون و نازا بودن غرب در ارائه اندیشه‌های نو و ایده‌های جدید برای بشریت، تأکید کردند: جمهوری اسلامی بر خلاف غرب عقیم، در ابعاد مختلف سیاسی، حکومتی، اخلاقی، فرهنگی و اجتماعی و اقتصادی برای جامعه بشری حرف‌های نوین و موج‌آفرینی دارد.

ایشان مردم سالاری دینی، ابتدای تمدن بر معنویت و آمیختگی دین و زندگی در عرصه‌های سیاسی و اجتماعی و اقتصادی را از جمله حرف‌های نو ملت ایران و نظام اسلامی برای ملت‌های جهان دانستند.

رهبر انقلاب اسلامی در ارائه آخرین دلیل برای اثبات جایگاه خاص ایران در روند تحولات جهانی به پایداری و سرسختی ملت ایران و نظام اسلامی در مقابل شیوه‌های سلطه غرب اشاره کردند و افزودند: ایران، مردمش، نخبگان و مسئولانش در مقابل تهدید، جنگ آفرینی، ترور، کشتار و اختلاف افکنی غرب، ایستادگی می‌کنند و این واقعیت نیز، به این کشور بزرگ ویژگی خاصی بخشیده است.

رهبر انقلاب اسلامی بعد از تبیین نشانه‌های ورود دنیا به مرحله یک تحول اساسی و تشریح جایگاه ویژه جمهوری اسلامی ایران در این تحول، این سوال را مطرح کردند که آیا دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمی در قبال این حوادث بسیار مهم مسئولیتی دارند یا نه؟

حضرت آیت الله خامنه‌ای یک سوال دیگر نیز مطرح کردند: آیا دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمی می‌توانند در این تحولات مهم، تماشاگر باشند و برای خود نقشی تعریف نکنند؟

ایشان در پاسخ به این سوال‌ها خاطرنشان کردند: توفیق و نقش آفرینی ملت ایران در این برهه بسیار مهم و تاریخی، در درجه اول بعهده دانشمندان کشور است و یقیناً دانشگاه‌ها یکی از عناصر رتبه اول برای تأثیرگذاری در این تحولات هستند.

رهبر انقلاب اسلامی با اشاره به نقش بسیار حساس و عظیم دانشگاه در این تحولات، افزودند: دانشگاه‌ها می‌توانند با عمل به مسئولیت‌های خود بگونه‌ای نقش آفرینی کنند که کشور، ملت و تاریخ ایران در این تحولات برنده باشند و این مسئله، نشان دهنده نقش بسیار حساس نخبگان و دانشگاهیان در این مقطع تعیین کننده است.

حضرت آیت الله خامنه‌ای در بخش دیگری از سخنان خود با ادای احترام به استادان، نخبگان و دانشگاهیان، این جلسه را نماد تکریم مقام علم و استاد خواندند و افزودند: باید از نکات مفیدی که استادان مطرح کردند در چرخه تصمیم‌گیری کشور استفاده شود.

ایشان، ارائه طرح‌های اجرایی برای تحقق ایده‌های مفید و عالی نخبگان و دانشگاهیان را ضروری دانستند و افزودند: اساتید و صاحبان فکر و اندیشه، در ارائه راهکارهای اجرایی، تمرکز و تلاش بیشتری کنند.

رهبر انقلاب با اشاره به پیشرفتهای کشور در عرصه های مختلف از جمله بخشهای علمی، خاطرنشان کردند: در کنار این پیشرفتها، نقاط منفی نیز در زمینه مدیریت های علمی و برنامه ریزی ها وجود دارند که تنها راه برطرف کردن آنها، تمرکز ذخیره علمی و کارشناسی دانشگاهها برای حل این مشکلات است.

شبهه لزوم بی طرف بودن علم و دخالت ندادن آن درسیاست، موضوع دیگری بود که رهبر انقلاب اسلامی به آن اشاره کردند.

حضرت آیت الله خامنه ای تأکید کردند: علم در مرحله کشف حقایق بیطرف است اما هنگامی که علم در خدمت یک جهت گیری قرار گیرد، به هیچ وجه بی طرف نیست و این وضع کنونی جهان شاهد این مسئله است.

ایشان افزودند: چگونه است که قرنهای متمادی، علم در خدمت سلطه گری و استعمار ملتها، تولید سلاح و کشتار انسانها و جنگ افروزی قرار گرفته است اما نباید در خدمت عدل، ارزشها و پیام اسلام قرار گیرد.

رهبر انقلاب اسلامی به یک مغالطه دیگر و آنهم تقسیم بندی دستگاه علمی کشور به دولتی و غیردولتی اشاره و خاطرنشان کردند: برخی تلاش می کنند تا مفاهیم «دانشجو، استاد و تشکل دولتی» را به عنوان یک دشنام مطرح کنند در حالیکه حمایت دانشجو، استاد و یا یک تشکل دانشگاهی از نظام و حکومتی که بر پایه مبانی اسلامی و الهی شکل گرفته، یک افتخار است.

ایشان افزودند: باید فرهنگ تلاش و مجاهدت برای جبهه حق در دانشگاهها گسترش یابد که البته نقش اساتید در این زمینه بسیار برجسته است.

رهبر انقلاب اسلامی تأکید کردند: گسترش فرهنگ تلاش و مجاهدت برای جبهه حق، در واقع همان فرماندهی جنگ نرم است که به عهده اساتید دانشگاهها قرار دارد.

حضرت آیت الله خامنه ای در پایان سخنان خود، ضرورت تأمل مسئولان درخصوص ایجاد نظام ملی نوآوری را مورد تأکید قرار دادند و خاطرنشان کردند: خلاء نبود نظام ملی نوآوری که در واقع شبکه ای از ارتباط های زنجیره ای کلان و خرد دستگاههای علمی کشور است، به شدت احساس می شود که باید برای آن چاره اندیشی کرد.

ایشان تأکید کردند: مهمترین وظیفه نظام ملی نوآوری، رصد و هدایت جریان علمی و نوآوری در کشور است.

رهبر انقلاب همچنین با اشاره به حضور خانواده های دانشمندان شهید هسته ای در این دیدار، تأکید کردند: یاد این عزیزان هرگز از خاطره ملت و حافظه تاریخ این سرزمین، نخواهد رفت.

در آغاز این جلسه 3 ساعته، 13 نفر از استادان دانشگاهها، دیدگاههای خود را درباره مسائل مختلف بیان کردند.

دکتر غلامرضا پورمند نماینده استادان دانشگاه علوم پزشکی تهران، چهره ماندگار و محقق برتر جشنواره بین المللی رازی در سخنان خود به تبیین نقش و تأثیرگذاری «نگاه سلامت محور» بجای «درمان محور» پرداخت.

دکتر منصور اعتصامی - استاد دانشگاه تربیت مدرس و نماینده استادان رشته های علوم انسانی نیز، استفاده از مبانی دینی و آموزه های اسلامی در مباحث اقتصادی را به ویژه در اصلاح الگوی مصرف و اقتصاد مقاومتی ضروری خواند.

وی خواستار استفاده از ظرفیت بالایی نخبگان و اساتید اقتصادی به عنوان اتاق فکر اقتصادی کشور شد و از تهیه و تدوین طرح اقتصاد ضدتحریمی از جانب جمعی از اساتید اقتصادی دانشگاهها خبر داد.

دکتر فریاد فرید بُد دکترای تخصصی الکتروشمی دانشگاه تهران و دارای رتبه دانشمند بین المللی بعنوان سومین سخنران، تدوین نقشه جامع علمی کشور را گامی مهم در توسعه برنامه ریزی شده علمی دانست.

دکتر فرید بُد افزود: برنامه ریزی عملیاتی و سرمایه گذاری کافی برای تحقق چرخه ایده تا تولید می تواند شتاب رشد علمی کشور را بیشتر کند.

سخنران بعدی این دیدار یک استاد فنی بود. دکتر احمد چلداوی استاد تمام رشته مهندسی برق و استاد نمونه کشوری،

وی تجربه 8 سال دفاع مقدس را نشان دهنده توانایی ملت ایران در تبدیل تهدید به فرصت دانست و گفت: این تجربه در شرایط فعلی نیز در پرتو برنامه ریزی و تلاش قابل تکرار است.

استاد چلداوی به عنوان نماینده استادان دانشگاههای فنی دو پیشنهاد مشخص داشت: تشکیل اتاق فکر صنایع بزرگ با حضور صاحبان صنایع و «استادان و محققان دانشگاهها» و تشکیل هم اندیشی استادان جهان اسلام.

دکتر سیف الله سعدالدین نماینده بسیج اساتید - تشکیل حلقه های علمی با حضور اساتید صاحب فن بسیجی و دانشجویان را، منشأ آثار فراوان خواند و از تشکیل کارگروههای 23 گانه تحول در علوم انسانی و کارگروههای جنگ نرم خبر داد.

دکتر سیدحسن شهرستانی نماینده اساتید گروه هنر و عضو هیأت علمی دانشگاه هنر نیز ضرورت تحول در عرصه هنر و تقویت هنر برآمده از انقلاب اسلامی را محور سخنان خود قرار داد.

وی نظریه پردازی درخصوص مبانی هنر از دیدگاه اسلام و لزوم توجه بیش از پیش به ادبیات داستانی بعنوان پشتوانه اصلی آثار نمایشی و سینمایی را مورد تأکید قرار داد و از بی توجهی به معماری سنتی و اصیل در شهرسازی ها انتقاد کرد.

دکتر افسانه صفوی دکترای شیمی دانشگاه شیراز و استاد و پژوهشگر نمونه به عنوان هفتمین سخنران، روند پیشرفت علمی ایران را افتخار آمیز خواند و گفت: استقلال بیشتر دانشگاهها می تواند این روند را تسریع کند.

دکتر صفوی همچنین باور عمیق به توانایی متخصصان داخلی، حمایت بیشتر از محققان و ایجاد بانک نیازهای صنعتی کشور را خواستار شد.

دکتر مهدی ناطق پور - دکترای انگل شناسی پزشکی و استاد دانشگاه علوم پزشکی تهران با تمرکز بر طرح دانش افزایی اعضای هیأت علمی دانشگاهها، تقویت ظرفیت های تربیتی و معرفتی اساتید و استفاده از آن در پرورش فکری و فرهنگی دانشجویان را ضروری خواند. وی برنامه ریزی دقیق را تنها راه تحقق این ایده دانست.

نهمین سخنران جلسه مشترک رهبر انقلاب و استادان دانشگاهها دکتر حمید ابریشمی استاد اقتصاد دانشگاه تهران بود. دکتر ابریشمی در نگاهی آسیب شناسانه به وضع فعلی اقتصادی کشور گفت: فقدان برنامه مطلوب اقتصادی بر مبنای اخلاق اسلامی، مهمترین عامل وضع کنونی است. این استاد دانشگاه، اقتصاد اخلاقی را مکمل اقتصاد مقاومتی دانست.

دکتر شهرام یوسفی فر - دکترای تاریخ ایران نیز به عنوان دهمین سخنران، ضرورت محور قرار گرفتن پژوهش در نظام علمی کشور را خاطرنشان کرد و گفت: باید نگاه موجود به پژوهشگاهها و مراکز تحقیقات بعنوان مراکز دست چنم را تغییر داد.

دکتر یوسفی فر اصلاح و بازتعریف جایگاه اعضای هیأت علمی پژوهشگاهها، تربیت مدیران پژوهشی و گسترش اخلاق پژوهشی را خواستار شد.

دکتر نوشین بیگدلی دکترای مهندسی برق دانشگاه صنعتی شریف فراهم کردن زمینه مشارکت جدی دانشگاههای شهرستانها در عرصه پیشرفت علمی کشور را مورد تأکید قرار داد.

سخنان دکتر بیگدلی چند نکته دیگر نیز داشت: استفاده از ظرفیت و خرد جمعی اساتید دانشگاهها در بخشهای مختلف برای حل مسائل کلان کشور، الگوسازی اساتید و نخبگان زن دانشگاهها به عنوان الگوی زن مسلمان ایرانی و پرهیز از تغییرات مکرر در قوانین دانشگاهها و مقررات جذب اعضای هیأت علمی.

دکتر مسعود اخوان فرد دکترای حقوق تخصصی تجارت بین الملل و عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد نیز در سخنان خود پرهیز از اقدامات ظاهری و کم عمق در موضوع راه اندازی کرسی های آزاداندیشی را الزامی دانست. وی نگاه متوازن و همه جانبه به علوم انسانی بویژه در باز تولید متون علمی، اصلاح ساختارها و تربیت نیروهای ارزشی را مهم خواند.

دکتر حسن سالاریه دکترای مهندسی مکانیک دانشگاه صنعتی شریف، به عنوان سیزدهمین و آخرین سخنران جلسه مشترک رهبر انقلاب و استادان دانشگاهها به بررسی موانع افزایش سرعت پیشرفت علمی کشور پرداخت.

ضعف در کار گروهی در تحقیقات علمی، تغییرات مکرر در مدیریتهای کلان پژوهشی، ریسک ناپذیری مدیریت بخشهای صنعتی، بی اعتمادی برخی مدیران به دانش بومی، ضعف آموزشی کاربردی در دانشگاهها و کمبود رقابت علمی میان استادان دانشگاهها برای رفع نقاط ضعف صنایع از جمله مواردی بود که دکتر سالاریه به آنها اشاره کرد.